

Tabel 2 Eigenschappen van benzodiazepine-agonisten¹

Middel	Angst-reductie	Slaap-middel	Toedieningsvorm(en)	T ½ uur	T max uur	Conversiefactor Oraal / oromucosaal / nasaal / s.c / i.m. / i.v.	Actieve metaboliet	Dosis equivalent t.o.v. 10 mg diazepam	Stapeling bij chronisch gebruik
alprazolam	+ ²	+ ³	oraal	12-15	1-2 retard 5-11		ja	1	nee
clonazepam	- ⁴	-	oraal (tabletten en druppelvorm) oromucosaal s.c. im iv	30-40	1-4 0,5-1 3		niet klinisch relevant	0,5	ja
diazepam	+	+	oraal rectaal iv ⁵	20-48	0,5-1,5 1,5 0,15-0,5		ja ⁶	10	ja
lorazepam	+	+	oraal, oromucosaal sc, im, iv	12-16	1-6 1 1-1,5	1 1 1	nee	2	nee
midazolam	- ⁷	+	oraal (tablet en drank) oromucosaal, neusspray, s.c i.m. i.v.	1,5-2,5 3,5 1,5-2,5	0,5-1,5 0,5 1-5 min 0,33 2,5 min ⁸		ja	7,5	nee
oxazepam	+	+	oraal	4-15	2-3		nee	30	nee

+ = geschikt - = ongeschikt iv = intraveneus im = intramusculair sc = subcutaan

¹ De informatie is samengesteld uit het Farmacotherapeutisch Kompas, de tabel van Vinkers et al 2012, Griffin 2013 en Howard 2014.

² Tabletten met en zonder gereguleerde afgifte.

³ Alprazolam zonder gereguleerde afgifte.

⁴ Wel benzodiazepine-agonist, niet geregistreerd voor angst, alleen voor epilepsie, op basis van het farmacologisch profiel waarschijnlijk wel effectief.

⁵ Intraveneuze toediening dient langzaam plaats te vinden met een infusiesnelheid van max. 5 mg per minuut; volwassenen max. 100 mg per 24 uur.

⁶ T ½ desmethyldiazepam 42–100 uur.

⁷ Niet geregistreerd voor deze indicatie, off-label wordt het wel gegeven in acute situaties.

⁸ FTK: De werking treedt na i.v.-toediening in na 1-5 minuten en na i.m.- of nasale toediening binnen 2-3 minuten, met een duur van 1-2 uur. T max na orale toediening: 1,5-2,5 uur. Na i.v.-toediening: 1,5–2,5 uur. Na oromucosale toediening: 3,5 uur. De eliminatiehalfwaardetijd is verlengd bij ouderen (tot ca. 2,5 maal), bij obesitas (tot ca. 5,9 uur), bij hartfalen, bij leverfunctiestoornis en bij ernstig zieken (tot ca. 6 maal).